

ЎЗШКЕНТҲАҚИҚАТУ

РУЗНОМА 1928 ИИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

Вилоят ижтимоий-сиёсий рўзномаси

1991 йил 26 октябрь • шанба

№ 208 (10.204). Баҳоси 10 тийин.

• Маррага етганлар

Ўрта Чирчик: ЯНА 2000 ТОННА ПАХТА ТОПШИРИЛАДИ

ТҮЙТЕПА. (Телефон орқали олинди). Куз дедонга қарашиб юбормоқда. Бошқалар қатори бу имкониятдан ўрта Чирчиқ ноҳияси қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари ҳам оқилона ва унумли фойдаланиш учун ҳаракат қўймодалар. Бунинг натижаси қувончи бўлаёт. Улар бу йил 15 мингектар майдонда гўза ўтирилар ва мўл ҳосил етиширишга эришдилар. Ҳар бир хўжаликда йигим-теримни ўюштирилган билан ўтказиш, мавжуд техникалардан, ишчи кучларидан унумли фойдаланиш, тўла сафарбар этиш учун ҳамма чоралар кўрилди. Белгилайтган тадбирларда энг биринчি навбатда далада меҳнат қилаётганлар, хирмонда ишилаётганлар, транспортларни бошқараётганлар, хуесан, меҳаник ҳайдовчилар, қўлда пахта тераётганларни рагбатлантиришга алоҳида эътибор берилган эди. Шунинг учун ҳам суръат кундан-кунга кўтарилиб борди ва ўртачирчиқлар ҳам вилоядаги биринчилар қатори маррага этиб келдилар. Улар ўйган хирмон 40 минг тоннадан ошиди. Режа анча ошириб бажарилди.

Бу йил гўза баргини тў-

киш ишларига алоҳида эътибор берилди. Бунга шухта таъсири яхши бўлди. Терим машиналарини, ёнсанга ишга тушириш имконияти очилди. Ҳар бир меҳаник ҳайдовчи кунлик нормани ошириланган бажариш учун ҳаракат қилиди. Улар ўртасидаги мусобақа оммавий тус олди. Бунинг натижаси юқори бўлди. Ҳозирги кунга ҳадар 35 минг тонна пахта машиналарда тереб олинди ва бу соҳадаги режа ҳам ошириб бажарилди. Зангри кемада пахта теребан меҳаник ҳайдовчиларни асосий қисмини ёз бўйи гўзага ишлов берган механизаторлар ташкил этди. Уз меҳнатлари қадрини билган азаматлар ҳосилни нест-нобудсиз йигиштириб олиш учун бор тажриба, маҳоратларини ишга солдилар.

Ким Пен Хва номли жамоа хўжалиги пахтакорлари ноҳиядагина эмас, вилоядаги ҳам биринчилар қатори йиллик режани бажарган эдилар. Бу хўжаликда асосий ҳосил мавжуд 22 та терим машинасида йигиштириб олинди. Иzzat Қайқулов,

Фоуржон Бозорбоев, Махкамонов сингари меҳаник ҳайдовчилар 100—120 тоннадан пахта терди.

Райондаги бошқа хўжаликларнинг меҳаник ҳайдовчилар ҳам Ким Пен Хваликлардан ўрнак олиб теримда пешқадамлик қилидилар. Мусобақа голабларининг сафи кенгайди.

Акмал Икромов номли колхоз ноҳияда иккичи бўлди маррага этиб келган эди. 840 гектар майдонда пахта етишириган бу хўжалик дехқонлари эса ялни ҳосилнинг 95 фоизини техника ёрдамида йигиштириб олдилар. А. Гойилов, Ҳ. Раимкулов, М. Ҳамроев каби меҳаник ҳайдовчилар 170—180 тоннадан пахта тереб топширилар.

Ленин номли, Охунбобоев Свердлов номли, «Ленин йўли» жамоа хўжаликларнинг дехқонлари ҳам пахта хирмонининг юқалишига салмоқли ҳисса қўшидилар ва айни кунларда ҳам пахта топширишини давом эттироқдадар.

Шундай қилиб мавжуд 14 хўжаликdan ҳозиргача 7 таси режани бажарди.

Бу йилги қийин шаронтда ҳам жуда кўп бригадалар меҳнатини ташкил этишининг ижара, пурдат имкониятлардан фойдаланиб юкори кўрсаткичларга эришидилар. Ҳосилдорликни оширилар. Баҳром Камолов, Маҳмуд Тешабоев, Абдуҳалил Бобоназаров, Фоур Отақулов сингари ўртоқлар бошлиқ бригадаларининг дехқонлари мусобақада пешқадамлик қилидилар.

Президентимизнинг режадаги ҳосилнинг 5 фоизи ва режадаги ташкири олинадиган ҳосилнинг жамини хўжаликлар ўз ихтиёлари билан тасарруф қилишлари мумкинилиги ҳақидаги фармони пахтакорларни руҳлантириб юборди. Бу фармон, дейнинмоқда дехқонлар, хўжалик ицтисодини юксалириши, қашлоқ ахли турмуш фарононлигини яхшилашга ёрдам беради. Шунинг учун ҳам улар янада астойдил ишламоқдадар. Катта меҳнатлар эвазига етишириланган ҳосилни нест-нобуд қилмай терим олиш учун бел боғлагандар.

Ўртачирчиқлар режадаги ташкири яна 2000 тонна пахта топшириш учун аҳд қилиб бу йўлда ҳормайтломай меҳнат қилмоқдадар.

УЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ҲУЗУРИДАГИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИДА

Вазирлар Маҳкамаси Узбекистон Республикаси Президентининг фармонини баҳарий учун ва республика жамоатчиликнинг истаклари ҳисобга олиб қарор қабул қилди. Унда Мустақиллик майдонида қуриладиган «Озодлик» обидасининг энг яхши лойиҳаси учун 1991 йил октябрьдан 30 декабригача республика танловини ўтказиши, танловнинг дастури ва шартлари, шунингдек танлов ҳайъати ва маслаҳатчилар кенгаши тарқибини тасдиқлаш кўзда тутилган.

Узбекистон Республикаси Маданият вазирлигига, Узбекистон ёзувчилар, меъморлар, рассомлар ушумларига танловини юқсан ташкилий ва гоязий-бадиий даражада ўтказиши топширилди.

Узбекистон Республикаси давлат телекўрсатув ва радиоэшиттириш комитетига, ЎзТАГ, рўзномалар таҳририятига танловнинг ўтказиши, якуни ва «Озодлик» обидаси қурилишиборишини ёритиши топширилди.

ПРЕЗИДЕНТ ФАРМОНЛАРИ БАЖАРИЛИШИ ШАРТ

нар-техника билим юртларининг ўқувчилари стипендиясини ошириш тўғрисида», «Барча турдаги мактабларнинг ўқитувчиларига, болалар уйларининг тарбиячиларига қўйимчимча имтиёзлар бериси, юқори синф ўқитувчиларининг иш ҳақини ошириш тўғрисида», «Нарх-нағонинг ислоҳ қилинishi муносабati билан умумтаълим мактабларининг ўқувчиларига умуми овқатланиши бўйича имтиёзлар бериси, юқори синф ўқитувчиларининг хусусида», «Республика илмий-тадқиқот муассасалари ходимларининг маошларини ошириш тўғрисида», «Ўзгалир парваришига муҳтож ёлғиз пенсионерларни ижтимоий ҳимоялаш юзасидан қўйимчимча тадбирлар тўғрисида»ги ва бошқа фармонларини бажариш юзасидан муайян ишлар бажарилгани таъкидлаб ўтилди.

Республика вазирликлари ва идоралари, Қорақалпогистон Вазирлар кенгаши, Тошкент шаҳар ижроия комитети, вилоятлар ижроия комитетлари мазкур фармонларни амалга ошириш юзасидан тегиши қарорлар қабул қилиб, семинарлар ва кенгашлар ўтказгани, уларни ҳаётга татбиқ қилиш юзасидан муҳим тадбирлар белгилаган.

Халқ таълими, маданият

соғлиқни сақлаш тармоқларида ижтимоий аҳволни яхшилаш учун ўтган йили маҳаллий бюджет ҳисобидан анча миқдорда маблағ ажратилган, унинг ярмидан кўргоридан фойдаланилган.

Ижтимоий дастурни бажариш учун белгиланган умумий маблағдан 1—5 синф ўқитувчиларининг белуп нонуштаси, камонлик касалига дучор бўлган ҳомиладор аёлларни белуп овқатлантириш ва зарур доридармонлар билан даволаш тадбирлари учун, ўқитувчиларни шаҳар транспортида белуп юриши учун тайланда маблағ ажратилиди. Бу йил эса ана шу мақсад учун маблағ янада кўпайтирилди. Илмий-тадқиқот билимгоҳлари ходимларининг иш ҳақи оширилди. Кимсасиз фуқароларга бериладиган нафақа, иш стажи етмаган пенсионерларга пенсияни ошириш учун кетадиган харажатлар анча маблағни ташкил этади.

Ўқитувчиларининг дарс соати камайтирилди. Натижада уларнинг ўртача иш ҳақи 35 фоиз ошиди, юқори синфлар ўқитувчиларининг иш ҳақи 15 фоиз, умуман эса 187,8 минг сўм ўтказдиган. Шунингдек бослангич синфларда музика ва ашулар дарси, тасвирий санъат.

жисмоний тарбия бўйича таълим берадиган мутахассис ўқитувчиларнинг иш ҳақи 32 минг сўм ошиди.

Бажарилган ишлар таҳлили шуну кўрсатдик, дейилди мажлисида, қайта тарификация ишлари ўз вақтида, ўқитувчиларнинг асосий қисмидаги олдинги дарс соатлари сақланган холда ўтказилиши қарийб иккиминг ўқитувчиларни иш билан таъминлаш имконини берган. Биргина Наманган вилоятида 527 нафар бослангич синф ўқитувчиси иш билан таъминланган. Тошкент шаҳар Куйбишев ноҳия ижроия комитетидаги ўқитувчилар учун бир қатор имтиёзлар белгиланган.

Республика Олий ва ўтга маҳсус таълим вазирлиги студентларга стипендиялар, қўйимчимча маблағлар беряпти. Овқатланиши учун кунига 1,5 сўмдан пул, шунингдек компенсация ҳам тўланяпти.

Президент фармонларини ижро этиши натижасида халқ таълими, илмий-тадқиқот билимгоҳлари ва ижтимоий таъминот соҳаси ходимларининг маддий аҳволи бирмунча яхшиланганлиги мажлисида қайд этиб ўтилди.

Республикада 35 минг нафар ёлғиз, ўзгалар парваришига муҳтож пенсионерларга хизмат қилишини йўлга кўймаган. Улар учун белуп озиқ овқат ажратиш тадбирлар

19.4 минг киши фармонда белгиланган имтиёзлардан фойдаланмоқда. Ижтимоий ёрдам берувчи 286 та бўлим очилган бўлиб, улар пенсионер ва ногиронларга ўйида хизмат кўрсатмоқда. Ўндан ортиқ «Ғамхўрлик» маркази ишлаб туриди. Улар 2,9 минг кишига хизмат кўрсатилиши. Кам даромадли кишилар учун қирқча яқин арzon моллар магазини очилган. Тошкент ва Шербодда қариялар интернат-йулиари қурилмоқда.

Шу билан бирга, деб таъкидланди мажлисида, Қорақалпогистон Вазирлар кенгаши, Жиззах, Қашқадарё, Самарқанд, Ҳоразм вилоят ижроия комитетлари, Тошкент шаҳар ижроия комитетига ўзбекистон Президентининг ижтимоий соҳа масалалари бўйича фармонларини бажарйиша маддий камчиликларга йўл қўйилмоқда. Текширув шуну кўрсатдик, Сирдарё вилояти Оқолтин, Комсомол, Боёвут, Мәҳнатобод, Ширин шаҳар ижроия комитетлари ҳозирги кунига қадар ўзгалар ёрдамига муҳтож пенсионерларга хизмат қилишини йўлга кўймаган. Улар учун белуп озиқ овқат ажратиш тадбирлар

(Давоми З-бетда).

Партия құрултойи олди үйлари

Мен хизмат юзасидан Тошкент ноңысса тез-тез бүліб тураман. Бу ерда ажо-йиб, дилкаш деңқонлар, уста сохиқкорлар, бөгбонлар, фидойи чорвадорлар жәннат қилишади. Уларнинг аксарияти имон-этиқодли, бир-бирларига шафқатлы, оқибатты мәхнаткаш одамлар. Умр бүйін эл-юрга, халқ ишига садоқат билан хизмат қилиб келаётган, ҳалол, поквиждонли коммунистлар күпчilikни ташкил этади. Ноңядыа эришилган талайгина иотуқлар, алмала оширилган жайрлар, ишлар ана шу оддий коммунистларнинг номи билан боғлиқ. Бугунги мұраккаб вазиятта буны айт-маслик, тан олмаслик ёки бўлмаса билиб-бilmасликни олишилик ўта инсофисизлик бўлур эди.

Октябрь ойи бошларидан мен ана шу ноҳияда ҳалқ демократик партиясини тузиш бўйича ташкилий қўмита йиғилишига таклиф этилганимда дафъатан ана шу фикрлар хаддимга келганди. Одамлар ўшанда коммунистик партиянинг тақдири, айни пайтда унинг вориси сифатида янгидан дунёга келётган Ўзбекистон Халқ-Демократик партиясининг амалда қандай бўлиши мумкинлиги, қандай бўлишини хоҳлаётганикларини айтиб, куйиниб гапирганликларининг гувоҳи бўлганди. Йиғилиш қизғин мунозара ва баҳсларга бой бўлганди. Вamen бу ҳақда рўзномамиизда «Янги партия қандай тузилади» руҳни остида «Чинакам ҳалқчил бўлмоғи лозим» сарлавҳаси билан мақола ёзганди.

Яқинда мени ноҳия Узбекистон Халқ-Демократик партияси ташкилотини тузиш бўйича Таъсис конференциясига ҳам таклиф этишди. Бажонидил қатнashдим. Чунки мен ўша йигилишдан сўнг кўнгилда туғилган бир неча саволларга жавоб олишим керак эди. Янги партиянинг тақдирни, келажаги, жамиятда тутган мавзеи қандай бўлади. Ҳар хил гаппсўз, миш-мешлар борку: ҳеч қандай ўзгариш бўлмайди. Эски тўнини очиб, янгисини кияди, холос. Шундай бўлармикин-а? Янги партияга кимлар, нима учун киришяпти? Улар астойдилми, ёки шунчаки хўжакўрсинга, «юқоридаги»ларнинг юзларидан ўтиша олмаётганликклари учун истаб-истамайгина киришяптими? Унда нима бўлади? Мақсадлари нима ўзи уларнинг?!

Мен ҳали конференцияга кирмасданоқ бу саволга озим-күпми жавоб топгандек бўлдим: залда уч-тўрт дегагат сўхбатлашиб турарди. Таниш одамлар. Уларга ҳапал бермай деб ўтиб кетмоқчи бўлдим.

— Тортнмай яқынроқ ке-
наверинг, — деди Сиддиқ

киритилиши - мүмкүн болған мұстақилликни ҳар жиһатдан ҳимоя қилишдан иборатдир.

Таисс конференциясиниң күсікача кириш сүзи билан очған, ташкилий комитет раи-

ни, сүхбатга қулоқ солай-
ликчи. Нима деркинлар.

— Қызық, — деб гап бош-
ладилар у киши, — кече
мен тасодиғ билил бир
даврага құшилиб қолдим. У
ердагиларнинг күпчилиги мен-
га нотаниш эди. Гап айла-
ниб келиб ҳозир жумхурия-
тимизда бўлаётган ишларга
тақалди. Мустақилликни ҳар
ким ўзинча талқин қиласди.
Гапига қулоқ солсан туппа-
тузук олим одам нима дей-
ди, денг. Отини айтмай қўя-
қолай. Айтишига қараганда,
у яқинда Германия илмгоҳи-
да бўлиб, у ерда маъруза
ўқиб қайтган экан. Мана, мус-
тақиллик эълон қилинди.
Хўп, яхши, у ҳолда нега пре-
зидентимиз Москвага бориб,
иқтисодий ҳамжамият тў-
рисидаги шартномага қўл
кўйиб юрибди.

Бу гапни эшитиб қулоғимга ишонмадим. Ҳайрон бўлиб

си, ноҳия Кенгашининг раиси Рустам Акбаров ва сўзга чиққанларнинг фикр-мулоҳазалари ҳам бунга далолат бўлди. Конференциянинг шундай фикр чамамда қизил ип бўлиб ўтди ва нотиқларнинг сўзларида бўртиб турди. Айримлар бекор айтибди, янги Ҳалқ-Демократик партияси бутунлай янгиланган, маъмурий-бўйруқ-бозлик, бюрократиядан ҳоли бўлган, туб моҳияти билан янгиланган сиёсий ташкилотdir. У чинакам демократик жамият қуриш учун курашади. Ҳақиқий маънодаги мустақиликни таъминлади.

Яна шуни ҳис этдимки, бу ноҳияда одамлар янги партияга ишонч ва қандайдир умид билан ўтишапти. Уларни ҳеч ким мажбур этәётгани йўқ. Биз унинг атрофига бирлашишимиз керак. У эли-

ният яратилсеки, оқибатда ҳар күм ўз иши билан шуғулланиши мүмкін бўлсун. Бошқалар қилиши бурчи ҳисобланган иш билан раҳбар шуғулланишга, аралашишга мажбур бўлмасин. Вакт ҳисобли. Айниқса, раҳбарнинг вақти тигиз, режали. Бу вақтни ўтиргламаслик керак. Бизда маблағ бор. Унинг бир қисмини баҳоли кудрат кенгашга ўтказишими мүмкін. Ижтимоий масалалар билан нега ўшалар шуғулланиши мүмкін эмас. Биз эса бевосита ўзимизнинг илмий, амалий ишимиз билан шуғулланайлик.

— Коммунистик партияни бутунлай инкор этиш ва чаплаб юбориш нотүгри! Эллик икки йилдан бүён бу номни шараф билиб, оқлаб, ардоқлаб келган фаҳрийлардан бири, Йўлдош ота Шароповнинг қатъий мулҳаза-

баланд эди. Афсуски бундай-
ларнинг аксарияти партияга
қидомасдан доғда қолаве-
рардилар. Менга айтиб бер-
ришди ва ўзим ҳам кўп
эшигтанман. Айрим мутахас-
сислар, зиёлилар, ишбилилар
монлар партияга аъзо бў-
либ кираман деб тупла-ту-
зук ишларидан бўшаб, ҳат-
то амалларидан воз кечиб,
оддий колхозчи, ишчи бўлиб
мехнат қилганлар. Чунки шу
тоифадагиларни партияга
тезроқ қабул қиласдилар.
Нохиядаги 18-мактаб дирек-
тори Дамира Шукурованинг
фирклари бизнинг фирмалар-
имиз билан ҳамоҳанг чи-
киб қолди.

— Партияга алоҳида эътиқодим бор, — дейди у. — Чунки мен биламанки, уларнинг кўплари акли-идрокли одамлар. Улар қўнган яхши ишлардан кўз юма олмаймиз. Бургага аччиқ қилиб кўрпани куйдирсак, уят бўлади. Мен ўзим кўп марта гувоҳ бўлганман. Сафдошлиаримнинг партияга кириш хақидаги аризалари оқибатсиз қолдириларди. Ҳозир ана шундайлардан 13 киши ариза берди ва янги партияга қабул қилиндилар. Улар ўқитувчилар, улар ўйлайманки, партия сафларида бўлиб халқ манфаатини ҳисмоя қиласдилар.

— Гап келиб қолди айтай, деб сүз сүраб олди кекса партия ходими. 452-күчма механизациялашган колонна бошлиғи Кан,— Баъзан эши-тиб қоламиз, бу қанақаси бўлди, шу ҳам демократиями. Нега митинглар ўтказишга рухсат беришмайди!

Қани ўзларингиз айтинглар-чи, дейлик рухсат берилди. Бу митингда далада меҳнат килаётган ёки заводда ишлаётган ишчи қатнашадими? Йўқ, албатта. У вақтини қизғанади. Ишини, тирикчилигини, бола-чақа ташвишини ўйлади. Шунинг учун у митингга бормайди-да. Шунинг учун тўғри қилишади, деб ўйлайман. Буни биз янги партия аъзблари хис қилишимиз, кўпчиликка асосли қилиб тушунтишимиз, олижаноб мақсадга тинч йўллар билан эришиш учун ҳаракат қўлмоғимиз лозим. Ўша куни конференцияда

бу каби мuloқаза, фикр, ис-
так, таклифларни эшитар
эканман, якдиллик билан ту-
зилган Узбекистон Халқ-Де-
мократик партияси Тошкент
нохия партия ташкилоти ат-
рофига ҳақиқатан ҳам садо-
қатли, халиқ ғами, дарди би-
лан яшайдиган инсонлар,
фидойи одамлар уюшганлигига,
бу борада нохия партия
ташкилотининг хизмати хо-
лис, баҳоли қудрат ва бе-
нжисе бўлғанлигига ишонч
қосил қилдим. Нохия меҳ-
наткашларини янги муста-
қил давлатнинг мустақил пар-
тияси билан муборакбод этар
эканман, янги партия аъзо-
лари сафи кенгайб боради.
Улар яна ҳам уюшиб, бирла-
шиб, жипсласиб, мустаҳкам-
ланиб, улкан ишларга кўл-
градилар, деб ишонгим кела-
ми

Н РИХСМЕР

«ИШОНЧ»НИ УНУТИБМИЗ—А?

— Қаранг-а. Биз бошқа газеталарни тарғиб қила-верибмиз-у, лекин «Ишонч»-ни унугтибмиз-да. Майли, навбатдаги раёсат мажлисида фаолларга эслатиб күймиз. Обунани уюштиришга қасаба уюшма раҳбарларини ҳам жалб эта-миз.

Обуна учун масъул ҳисобланган халқ депутатлари Янгийүл шаҳар Кенгашин раисининг ўринбосари Муяссар Исмоилов билан бу сұхбаттамз յекніда бұл-

ди. Шу кунгача шаҳар бўйича «Илонч» газетасига 33 ташкилот ва 31 киши ёзилган эди. Юзлаб бошлангич касаба уюшма ташкилотлари, неча ўн минглаб ишчи-хизматчилар меҳнат қилаётган Янгиёл шаҳри учун бу кўрсаткич ниҳоятда паст эмасмикан?

— Эътирозингиз түрги,
— деди Мұяссар опа. —
Лекин қанчалик тарғиб эт-
майлик башқа газеталар-
га ҳам обуна түплаш суст
боралыт.

Раис ўринбосари бизнин юпатмоқчи бўлди. Лекин хотиржамлиника асос йўқ эди. Шаҳар Кенгаши биносининг шундайгина ённида пойафзал ишлаб чиқариши бирлашмаси жойлашган. Корхонада мингга яқин киши меҳнат қиласяти. Суриштириб билсак, шундай катта бирлашмада «Ишонч» газетасига 10 нусха ёзилишибди, холос. Биохимия заводи, ёғ-мой комбинати ва бошقا корхоналарда ҳам шундай манзара...

Одамлар газета-журнал
үкимаса, күндалик янги-
ликлардан бохабар бўлма-
са, уларнинг онгига қан-

дай ўзгариш бўлиши мумкин? Ҳозирги моддий қашшоқлигимиз энг авваломаънавий қашшоқлигимиз оқибати замасмикай?

оқиоати эмасмикан? Янгийүл шаҳрида обуна ишларининг ночорлигини кўриб, шу саволлар ҳаёлини мизда чарх ураверади. Обуна ишлари уқувсиз кишилар кўлига тошириб қўйилганлиги учун ҳам балки шундай бўлгандири. Хар ҳолда ишга масъулитни чукур ҳис этадиган кишилар жалб этилганда обуна кўрсаткичлари бошқачароқ бўларли.

Ж. НОСИРОВ.

ПРЕЗИДЕНТ ФАРМОНЛАРИ БАЖАРИЛИШИ ШАРТ

(Давоми. Боши 1-бетда).

амалга оширилмаган. Бундай ахвол Фаргона вилоятининг Бувайдада ва Ленинград ноҳияларида ҳам учрайди. Чимбой, Қораузак, Тахтакўпир, Амударё ноҳияларида, Самарқанд қишлоқ районларида, Ҳужаобод, Жалолкудуқ, Марҳамат ноҳияларида эса бу муҳим вазифани бажариш пайсалга солинмоқда.

Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, илмий-тадқиқот билимгоҳлари ходимларининг иш ҳақи оширилган бўлсада, уларнинг маши ӯртасида иш ҳақи миқдорида қолмоқда. Натижада илмий ходимлар бошқа соҳаларга, кооперативларга кетиб қолмоқдадар. Тошкент шаҳрида ёлизиз пенсионерларга, ногиронларга етарли эътибор берилмаётir.

Ўқитувчиларга идоралар қарамоғидаги ӯртасида хусусий мулк сифатида беришда катта камчиликлар мавжуд. Хоразм вилоятинида ӯй-жой олиш учун навбатда турган ўқитувчилар кўп. Жиззах ва Сирдарё вилоятлари ўқитувчиларининг учдан бир қис-

мига квартиralар хусусий жой қилиб берилган, холос. Сирдарё вилоятинида 3310 та ариза берган ўқитувчидан 1143 нафарига, Жиззах вилоятинида эса 4431 та ариза берган ўқитувчидан 1519 нафарига квартира хусусийлаштириб берилган.

Галлаорол ноҳиясидаги «Музбулоқ», «Галлаорол», «Маржонбулоқ» ҳўжаликларида уйлар ўқитувчиларга ҳозирга қадар хусусийлаштириб берилмаган. Оқолтин ноҳиясидаги 1-мактабнинг 54 нафар ўқитувчидан атиги 12 нафарига ӯй хусусийлаштириб берилган. «Сардоба» қишлоқ кенгашни бу ишда сусткашлик қилмоқда. Баъзи ҳўжаликларининг раҳбарлари эса ӯй учун пул тўлашни талаб қилмоқда. Юқорида номи тилга олинган вилоятларда ерга муҳтоҷ ўқитувчиларга ер участкаси ажратиб бериш галга солинмоқда.

Шуни айтиш керакки. Сурхондарё вилоятининг Жарқурғон ва Термиз ноҳияларида Президент фармонлари эълон қилинганидан кейин ўтган ярим йил ичida бирорта ҳам ўқитув-

чи ёки тарбиячи хусусий ӯй-жой сифатида ӯй ололмаган. Юқорида айтиб ўтилган ноҳияларнинг ижроия комитетлари шу кунга қадар бу масала бўйича қарор қабул қилимаганлар. Зомин ноҳияси Ульяновск шаҳар кенгашни коммунал хизмати соҳасидаги имтиёзларни ижобий ҳал этмаётir. Жиззах шаҳрида фармонларни бажариш юзасидан қарор қабул қилинганду, лекин унинг аниқ бажарилиш муддатлари кўрсатилмаган.

Мажлисда республика мизининг ўз вақтида ижро этилиши, деб таъкидланда мажлисда, кўп ҳолларда халқ таълими раҳбарларининг ишчанлиги, ўқувига, уларнинг муайян ноҳия ва шаҳар ташкилотлари раҳбарлари олдига ўқитувчиларни ижтимоий ҳимоялаш масалаларни қатъий равишда кўя олишларига боғлиқ, албатта. Қишлоқ кенгашларидаги кўпгина ходимларнинг ҳуқуқий билимлари етарли эмаслиги сабабли ҳужжатларни расмийлаштиришда сансарлорлики. Президент фармонларини ўз вақтида бажариш масалаларини ҳал этишда сусткашликка йўл

ман сут олмаганлигини ниша билан изоҳлаш мумкин, ахир. Мактаб ошхоналарига озиқ-овқат маҳсулотлари керакли миқдорда етказиб берилмаётir. Бу ерларда технологик асбоб-ускуналар, жиҳозлар, идиши-товоқлар, стуллар етишмайди. Савдо ходимлари шаънига танқидий фикрлар айтилди. мактаб ошхоналарини қуриш ва уларни дид билан жиҳозлашга алоҳида эътибор қаратилди.

Президент фармонларининг ўз вақтида ижро этилиши, деб таъкидланда мажлисда, кўп ҳолларда халқ таълими раҳбарларининг ишчанлиги, ўқувига, уларнинг муайян ноҳия ва шаҳар ташкилотлари раҳбарлари олдига ўқитувчиларни ижтимоий ҳимоялаш масалаларни қатъий равишда кўя олишларига боғлиқ, албатта.

Қишлоқ кенгашларидаги кўпгина ходимларнинг ҳуқуқий билимлари етарли эмаслиги сабабли ҳужжатларни расмийлаштиришда сансарлорлики. Президент фармонларини ўз вақтида бажариш масалаларини ҳал этишда сусткашликка йўл

қўйилмоқда. Манбаатдор вазирларлар ва идоралар, маҳаллий кенгашларнинг ижроия комитетлари ушбу фармонларни бажаришни назорат қилишдан ўзларини четга олмоқдалар.

Халқ таълими, олий ва ўрта маҳсус таълим, маданият, соғлиқни сақлаш, савдо ва ижтимоий таъминот вазирларига, Ўзбекбирлашувга маҳаллий кенгашлар ижроия комитетлари билан биргаликда Ўзбекистон Республикаси Президентининг ижтимоий соҳадаги фармонлари ижросини назорат қилиб бориш, ҳайъат йигилишларидаги, ижроия комитетларнинг мажлислари, маҳаллий кенгашларнинг сессияларида ушбу масала бўйича масуль идоралар ҳисоботларини мунтазам тинглаб туриш тартибини ўрнатиш зарурлиги кўрсатиб ўттилди.

Президент фармонларини бажариш ижтимоий масала бўлиб бўлибина қолмай, жуда катта сиёсий масала ҳамдир. Буни жойлардаги мутасадди ҳар бир киши чуқур тушуниб етмоғи ва бу борада фаоллик кўрсатмоги даркор.

Ўзбекистон Мустақил Республика сифатида дадил қадам ташлаётган ҳозирги мураккаб шароитда Президент фармонлари аниқ ва сўзсиз бажарилиши лозим. Ҳозирги куннинг талаби ана шундай.

**Т. БОТИРБЕКОВ,
УЗТАГ мухбири.**

Республикаси Қишлоқ ҳўжалик вазирлиги бу ишни назорат остига олиши керак. Шахсий томорқа ҳўжаликлари эгаларининг уюшмаси ва унинг жойлардаги идоралари Ўзбекистон Республикаси Президентининг 1991 йил 18 марта фармони ва Вазирлар Маҳкамасининг тегишли қарори билан ахоли шахсий ёрдамчи ҳўжаликлари муддий-техникавий базасини мустаҳкамлашга ажратилган пулни ўзлаштириш юзасидан бир қанча ташкилий чохда кўпгина ҳўжаликларнинг белгиланган топшириқни барбод қилишига йўл қўймаслик жуда муҳимдир.

Айни пайтда Қорақалпоғистон республикасида, Жиззах, Қашқадарё, Самарқанд ва Сурхондарё вилоятларида аҳолига қорамол сотишида қолоқликка йўл қўйилди, бу ерда кўрсаткичлар республикадаги ўртача кўрсаткичдан кам булиб, белгиланган ҳажмининг 43—88 фоизини ташкил этиди. Бу ишда чорва моллар ва паррандаларни, ем-хащакни сотиц топшириқларини ҳамма ҳўжаликларнинг бажариши, вилоят, райондаги умумий кўрсаткичлар яхши бўлгани ҳолда кўпгина ҳўжаликларнинг белгиланган топшириқни барбод қилишига йўл қўймаслик жуда муҳимдир.

Аҳоли ҳўжаликларидаги чорва моллар ва паррандаларга зооветеринария хизматини яхшилаш юзасидан бир қанча аниқ ташкилий чора-тадбирлар амалга оширилди. 735 та зооветеринария пункти ташкил этилди ва иш бошлади. Бирор Бухоро, Сурхондарё, Сирдарё ва Хоразм вилоятларида бу муҳим масалага етарли эътибор берилмаяпти, ярми ҳам бажарилмай қолдилар.

Мазкур фармонларни бажариш хусусида аниқланган интизомсизлик ва масъулиятсизлик ҳолларини вилоят ижроия комитетларида, Қишлоқ ҳўжалик вазирлигига, Вазирлар Маҳкамасининг дехқончилик-саноат мажмууда танқидий нуқтаи назардан кўриб чиқиши қарор қилинди.

Республика Президентининг 1991 йил 31 майдаги «Республика аҳолисини озиқ-овқат учун дон (буғдой) билан таъминлашниң қўшишмача чоралари» ги фармонига ҳамда Вазирлар Маҳкамасининг шу масалага доир қарорига мувоғиқ қишлоқ аҳолисига 227.5 минг тонна озиқ-овқат учун ишлатиладиган дон (буғдой) сотилиб, топшириқни 103 фоиз бажарилди. Ҳар бир оила ўртача 102 килограмм буғдой олди.

Айни пайтда Қорақалпоғистон Республикаси ва Хоразм вилоятидаги жамоа ҳўжаликлари ҳамда давлат ҳўжаликлари топшириқни атиги 29 ва 71 фоиз бажариладар. Топшириқнинг қолган қисмими ёки сотишидан бажариш тавсия этилди. Ўзбекистон

Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар Маҳкамасида

Вазирлар Маҳкамаси дехқончилик-саноат мажмуунининг мажлиси бўлди. Унда қишлоқ аҳолисининг ижтимоий ҳимоясини таъминлаш ва турмуш шароитини яхшилаш хусусидаги Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармонларни ва ҳукуматнинг қарорлари ҳандай бажарилаётгани муҳомма қилинди.

Мажлисда қишлоқ аҳолисини турмушини меъёрий изга солиш, моддий аҳволини яхшилаш учун чина-кам шарт-шароит яратиш мақсадида республика Президентини шу муҳим масалаларга доир 5 та фармон чиқаргани, республика ҳукумати эса тегишили қарорлар қабул қилгани таъкидлаб ўтилди.

Мажлисда қишлоқ аҳолисини турмушини меъёрий изга солиш, моддий аҳволини яхшилаш учун чина-кам шарт-шароит яратиш мақсадида республика Президентини шу муҳим масалаларга доир 5 та фармон чиқаргани, республика ҳукумати эса тегишили қарорлар қабул қилгани таъкидлаб ўтилди.

Республика дехқончилик-саноат мажмууга кира-диган вазирларлар ва идоралар, барча даражадаги маҳаллий Советлар ижроия комитетлари, қишлоқ ҳўжалик идоралари шахсий ёрдамчи ҳўжаликларнинг моддий-техникавий базасини мустаҳкамлаш тадбирларини изчилик билан амалга оширилмоқдалар.

Президентининг 1991 йил 11 январдаги «Кохозчи-лар, совхозларнинг ишчи-лари ва қишлоқ жойда яшайдиган бошқа фуқаролар шахсий ёрдамчи ҳўжаликларининг юнада ривожлаштиришини таъришида» ги Фармони ва республика ҳукуматининг мазкур масалаларга доир қарорига мувоғиқ 2460,5 минг оила томорка учун 289,6

минг гектар ер олди, шундай 121,9 минг гектари янги оиласларга ажратиб берилди. Республикада томорка участкаларининг ўртача ҳажми 1989 йилдаги 0,12 гектардан 0,20 гектарга етди.

Бухоро, Жиззах, Қашқадарё, Сирдарё, Хоразм вилоятларида томорка участкалари ҳажми 0,25 гектарни, Қорақалпоғистон республикасида 0,29 гектарни ташкил этиди.

Шу билан бир қаторда бир қанча ҳолларда ер ажратиш тартиби бузилишига йўл қўйилмоқда. Бу ишни тўғри ташкил этишига, ажратиб берилган ердан самарали фойдаланишга эътибор берилмаётir.

Масалан, Термиз районидаги «Галаба» жамоа ҳўжалигидаги ҳали тузилмаган оиласларга 30 та ер участкаси ажратиб берилди, Денов районидаги ерлар ўлчаб кўрилганда 513 гектар оптиқча ер аниқланди. Ангор районидаги ажратиб берилган ер участкаларининг кўпидан фойдаланишга эътибор берилмаётir.

Масалан, Термиз районидаги «Галаба» жамоа ҳўжалигидаги ҳали тузилмаган оиласларга 30 та ер участкаси ажратиб берилди, Денов районидаги ерлар ўлчаб кўрилганда 513 гектар оптиқча ер аниқланди. Ангор районидаги ажратиб берилган ер участкаларининг кўпидан фойдаланишга эътибор берилмаётir.

Масалан, Термиз районидаги «Галаба» жамоа ҳўжалигидаги ҳали тузилмаган оиласларга 30 та ер участкаси ажратиб берилди, Денов районидаги ерлар ўлчаб кўрилганда 513 гектар оптиқча ер аниқланди. Ангор районидаги ажратиб берилган ер участкаларининг кўпидан фойдаланишга эътибор берилмаётir.

Масалан, Термиз районидаги «Галаба» жамоа ҳўжалигидаги ҳали тузилмаган оиласларга 30 та ер участкаси ажратиб берилди, Денов районидаги ерлар ўлчаб кўрилганда 513 гектар оптиқча ер аниқланди. Ангор районидаги ажратиб берилган ер участкаларининг кўпидан фойдаланишга эътибор берилмаётir.

Масалан, Термиз районидаги «Галаба» жамоа ҳўжалигидаги ҳали тузилмаган оиласларга 30 та ер участкаси ажратиб берилди, Денов районидаги ерлар ўлчаб кўрилганда 513 гектар оптиқча ер аниқланди. Ангор районидаги ажратиб берилган ер участкаларининг кўпидан фойдаланишга эътибор берилмаётir.

Масалан, Термиз районидаги «Галаба» жамоа ҳўжалигидаги ҳали тузилмаган оиласларга 30 та ер участкаси ажратиб берилди, Денов районидаги ерлар ўлчаб кўрилганда 513 гектар оптиқча ер аниқланди. Ангор районидаги ажратиб берилган ер участкаларининг кўпидан фойдаланишга эътибор берилмаётir.

Масалан, Термиз районидаги «Галаба» жамоа ҳўжалигидаги ҳали тузилмаган оиласларга 30 та ер участкаси ажратиб берилди, Денов районидаги ерлар ўлчаб кўрилганда 513 гектар оптиқча ер аниқланди. Ангор районидаги ажратиб берилган ер участкаларининг кўпидан фойдаланишга эътибор берилмаётir.

Масалан, Термиз районидаги «Галаба» жамоа ҳўжалигидаги ҳали тузилмаган оиласларга 30 та ер участкаси ажратиб берилди, Денов районидаги ерлар ўлчаб кўрилганда 513 гектар оптиқча ер аниқланди. Ангор районидаги ажратиб берилган ер участкаларининг кўпидан фойдаланишга эътибор берилмаётir.

Масалан, Термиз районидаги «Галаба» жамоа ҳўжалигидаги ҳали тузилмаган оиласларга 30 та ер участкаси ажратиб берилди, Денов районидаги ерлар ўлчаб кўрилганда 513 гектар оптиқча ер аниқланди. Ангор районидаги ажратиб берилган ер участкаларининг кўпидан фойдаланишга эътибор берилмаётir.

Масалан, Термиз районидаги «Галаба» жамоа ҳўжалигидаги ҳали тузилмаган оиласларга 30 та ер участкаси ажратиб берилди, Денов

• Ўтмишишимизнинг тирик гувоҳлари

лар устига томдан ағдаргандар. У томдан ҳам, бу томондан ҳам қирилгану, жароҳатланғанлар кўп бўлган. Мустамлақачилар ҳарбий техникаси устунлик қилиб, охир Тошкентни босиб олганлар, шаҳар аёвсиз талангани, кўп бойликлар олиб чиқиб кетилган, жуда кўп заргарлик тилло, кумуш буюмлар Санкт-Петербург ҳазиналарини бойитган.

1865 йилдаги Ўрусия подшосининг қирғин-баротлари ҳақида ана ўша Хонпошиша отин ҳам ҳикоя қилиб берганди. Унинг айтишича келгини аскарлар ҳатто маҳаллий хотин-қизларнинг тақинчоқлари олтин ва кумуш зирақ, билакузуг, узукларни, тиллақош, зебигардон, бўйин туморларни юлиб, ечиб олганлар, қайсанлари калтакланган, ҳақоратланган. Момонинг айтишича, ўша ўрусилик оқ пошиш аскарлари шаҳарга бостирил киргандарида Рузвонхон деган жасоратли жувон эркаклар ёнида туриб, босқинчилар билан жанг қилган, 1916 йилдаги Чоризма қарши қўзғондоңда қатнашган. «Олмазор»даги подшо маъмурни маҳкамасига бир тўда аёлларни бошқариб бориб, «рабочий»га боламишни бермаймиз, «тўп гўшига фарзандимиз йўқ» дега жар солган. Рузвонхон худди Ойонуга ўхшаб ўтиракли, жасур аёллардан бўлган. Хонпошиша отин ўша вақтлардан бери ўз хотирасиди сақлаб келаётган мана бу мисраларни айтиб берганди:

шашотининг ўз ўғилларидан Мұхитдин (хотини Замирахон билан), Насриддинлар қўзғолончилар олдида борганлар. Момонинг тўнгич фарзандлари Мұхитдин Шарофиддинхўжаев билан ушбу галаён, инқилоблар ҳақида бир неча бор сұхбатлашган эдим. У киши ҳикоя қилишига кўра Рузвон холани полицейстист аскарлари панжара девор олдида отиб ташлаганлар. Мұхитдин ота у кишининг бошини кўтариб, тиззалирига қўйғандар, хотинлари Замирахон эса аридан дўппида сув олиб келиб, Рузвон холага ичирмоқчи бўлган, аммо у сувни ичишига мажоли келмаган, эрининг тиззасида жон берган. Ушбу аёлнинг отиб ўлдирғанларни кўрган «Шокир гузар»лик Абдулсамад ислим ўтиракли йигит югуриб бориб панжара деворга ўзини ташлаган ва оқ подшо маҳкамасининг ҳовлисига ошиб тушмоқчи бўлганда, милтиқ ўқталаб ҳовлида турган аскарлар ўқ узганлар. Абдулсамад панжара деворни чангаллаганича жони узилган. Чоризма аскарларни полициячилари анча мунча одамни отиб, ярадор қилиб ташлаганди ўшанда. Шаҳар мотамасро бўлиб кетганди, дафн маросимларига одамлар тўпланишини таъкидласаларда, одамлар шаҳид бўлганлар тобути ортидан оломон-оломон бўлиб борардилар. Қўзғондоңда айниқса хотин-қизлар катта фаоллик кўрсатган эдилар. Мұхитдин Шарафиддинхўжаев ўз рафиқаси Замирахон билан Андижон-

«Хуррият», «Дорил омон» дега «Шайховандаҳур», «Эски жўва»ларда қичирилди, «Хужум»да четда қолмадик. Эримнинг бир укасиги:

Туронлилар туринг ортиқ, қуёш чиқди, нурлар сочди,
Жаҳли — гафлат вақти ўтди, илм-
ирфон юзига очди,
Бизни эзган мустабидлар ер юзидан
сурдилар.

Туринг эй қардошлар, туринг,
эзилгандар турнидилар!..
деб ёгани учун қамадилар, иккى фарзандини нобуд этдилар. Иккинчиси эса қўзғолон бостирилгач, «қама-қама» бошлангандан кейин Россия шаҳарларида жон сақлаб юрди, инқилобдан сўнг Ватанга қайтиди. Менинг ўзимнинг бир фарзандим нобуд бўлди, исми Баҳридин эди, қон-қон йиғладим, унинг янги қўйилган хом гишт устига тушиб қолган жажжи оёқларининг изини эрим 30 йилдан зиёд асрар-авайлаб сақлаб келганди, ҳар бир назари тушганда кўз ёш қилиб олардилар. 1919 йилдаги Тошкент қўзғолонини айтмайсизми, қанчадан-канча ҳалқ фарзандларини олиб кетмади у! Яна ҳам жонимиз темирдану сабр-тоқатимиз метиндан экан. Улуг Ватан урушидан тўрт ўғлимиз — Хусниндин, Абильхайд, Зухриддин қайтиди. Имойиддин ҳалок бўлди.

Тошкентнинг «Фаол» кўчасида исломат қўйувчи Ороҳон ая ҳикояси: Яқинда маҳаллам, фар-

бердилар. Буни қарангки, калтабинлар, терс-маданг зотлар, мана шундай улуғвор, ҳаётбахш ашулашарни ёқтирип-масди.

Ороҳон ая «Қоши қаро барно йигит», «Субҳидамда сувга чиқсан»ларни айта кетди. Унинг чехрасида гоҳ алам, гоҳ ўқинч, гоҳ севинч аломатлари пайдо бўларди. Пешонаси, юзидағи ажинлар эса ана ўша машиқатли умр йўлидан гувоҳлик бериб турарди.

Улуг Ватан урушига кетиб, қаҳрамонларча ҳалок бўлганлар «Қоҳ-ота», «Шаҳидон тена», «Беш оғайнин», «Қошиқчи», «Чувилдоқ», «Фаол» ва «Саноат маҳаллаларида кўп эди. Уларнинг умр йўлдошлири уруш вақтида ҳам, ундан кейин ҳам марҳумлар хотирирасига чироқ ёқиб келдилар, сабр-тоқатнинг улуғворлигини намойиш этдилар, фарзандларни ҳалол меҳнатла вояга етказдилар. Ленинград остонасида кўксини ўқ тешиб ўтган Имойиддин Камолиддиновнинг хотини Маъсуда опа қўрпа қавиди, фарзандларининг деярли ҳаммаси мактабни аъло баҳолар билан битирдилар. Эри жанг майдонидан қайтмаган Тоҳида, Ўқтам, Муборак опалар новвойлик қилиб, болаларни битирдилар, Саломат ая ота-бувасидан мерос ҳунарни ишга солиб юборди, «сийди, чиқди»ларни даволади ҳалок бўлган учувчи эрининг йўқлиги, болалар етимлигини ҳам билдирамди. Муаззам хола «телогрейка» тикиб сотиб, қора қозонини қайнатди. Робия опа эри қайтмаганини сездирамди — маҳалладаги аёлларга бош-қошлиқ қилид. Түрмуш ўртоғи шахсга сиғиниш даврида қатоғона учраган Пўлатхон ая «Шарқ юлдузига» кириб, тикув-бичув билан шуғулланди, жангчиларга пахтли шим тикиди: эри ноҳақ қамалган Зоҳидон опа ҳалол меҳнати билан одамлар ҳожатини қиқарди. Етим қолган Шарифахон «Фаол» маҳалла қўмитасида котиблиқ қилид, ушбу маҳалла бош-қошлиқ қилиган фидойи раиса Каимова Соатова билан ҳамкору ҳамнарас бўлиб, фронт жамғарасига маблағ тўпладилар, жангчиларга кийим-кечак ташкил этдилар. Ҳа, чидамли, меҳр-оқибатли, садоқатли, зўр иродали аяжонларимиз шу вақтларда матонат кўрсатдилар, тушкунликка тушмадилар, умидисиз бўлмадилар, шундай оғир кунларда ҳам ўзларини йўқотиб қўймадилар. Назир хола, Жўрахон кенномийлар қўрпа қавидилар дўпли, қийиқча тикидилар. Жаҳон кенномий нон ётти. Мартаба, Маъсадалар ҳамширайлик қилидилар. Шаҳодат, Шарофат аялар «попоп» тикиди, палак, долпеч тайёрладилар. Руҳоза ая нишолда қиласди. Ҳатто бу ерларнинг ўша пайтадиги «экстрасенс»и Ҳосият холанинг довруги бутун эски шаҳарга таралди..

Эсимда, «Қошиқчи»даги чойхонага паранжи, чачвон ёпнинг бир аёл кириб келди — уни қўлида тилло, кумуш тақинчоқлар бор бўлиб, зўрға уч «буханка» қора нонга алмаштириб кетганди. Бироқ шундоқ бўлса-да, меҳр-оқибат зўр эди, ҳамма бир-бирига дардкаш, елкадош, ўзи еятганини муҳтоҷларга берарди.

Навбаҳорда ҳамма бир тану бир жон бўлиб, «Кайковус»га тўғон қургани, ариқ тозалагани ҳашарга чиқарди. Ариқ суви покизса сақланарди. Одамларнинг руҳидати соғлом, имонлари кучли эди. «Фаол», «Қошиқчи», «Беш оғайнин»ларда қўшиқ, соз, қизиқ ҳангомалар аримасди. Ҳожархон, Рихсхон, Марзияхон, Саломатхон, Мухториятхон, Руҳзовхон аялар дутор чертиб, ўйин кулгулар қилишарди..

Яқинда Ороҳон аянини таваллудига 85 йил тўлиши муносабати билан уюштирилган кечада қатнашдим. Кечада роса шўх-шанг, завқли, файзосар ўтди. Машакатлар ҳаёт йўлини босиб ўтган аяжоннинг чехраси букун нурли, севинчли эди, фарзандлар, набирао зваралар, маҳалладошлар табарук момонинг қутоғини гуллару, совғаларга тўлдириб ташладилар, унинг армонлари эндиликда ушалаётгандек қўринарди. Хонанда, созандалар роса хизмат қилдилар. Кечада сўнгидаги эски қадрон, меҳр-оқибатли, бир-бирига суняниб бўлиб қолган Ёқутхон ая, Шарофатбиби, Робияхон, Шарифахон, Маъсадалар, Муаззамхон, Ороҳон аялар ичкари унга кириб кетишиди. Уйда сұхбат авжга чиқди.

Мен ҳовлида туриб, очиқ турган деба орқали ичкарида бўлаётган «қаймоқлашув»ни бутун жисмим қулоқ бўлиб эшишиб турардим. Қандай олижаб, меҳр-саҳоватли, иродаси мустахкам, бағри кенг, қўли очиқ, сабри мегин аяжонларимиз бор-а! Афсуски, уларнинг қатори тобора сийраклашиб бермоқда.

Бахридин НАСРИДДИНОВ.
ССРР Езувчилар уюшмасининг аъзоси, Тошкент давлат маданият институтининг доценти

Нурихон, Робияхон ва Ёқутхон аялар (чапдан ўнгга) яна сұхбатда... яна тарих тилга кирмоқда. 1916 йил қўзғонининг қатнашчилари Замирахон ая ва у кишининг умр йўлдошлири Мұхиддин оталарни кўриб турибисиз. В. ТУРАЕВ суратга олган.

КҮРИНГ, ТОМОША ҚИЛИНГ

Душанба, 28

● УзТВ I

- 18.00 Янгиликлар.
- 18.10 «Билмасвон» Қўёшли шаҳарда». Мультфильм.
- 18.30 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Изланиши».
- 19.00 Дони Зокиров номидаги ҳалқ чолгу оркестрининг концерти.
- 19.30 «Ахборот» [рус тилида].
- 19.50 «Самарқанд». Манзарали фильм.
- 20.00 «Фармон ва ижро».
- 21.00 «Ахборот».
- 21.25 «Оила».
- 22.25 Ойна жаҳонда биринчи марта. «Фаворор». Бадний фильм [«Ленфильм»].
- 23.55 Эртаниги кўрсатувлар тартиби.

● УзТВ II

- «ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ
- 18.30 «Ассалому алайкум» [такрор].
- 19.30 «Халқ мангафатини кўзлаби».
- 20.00 «Лаҳза». Хабарлар.
- 20.10 Узбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги матбуот маркази хабар қидари.
- 20.25 «Москва бўйлаб саёдат». Телефильм.
- 20.45 «Ўзингни эр билсанг...».
- 21.30 Москва. Информацион программа
- 22.10 «Кинонигдо».

● МТ
«Орбита IV»

- 7.00 «Тонг».
- 9.35 Мультфильм.
- 10.15 «Яни авлод танлайди».
- 11.30 «Рус қўшиғи». Мусавири

Сешанба, 29

● УзТВ I

- 8.00 «Ахборот».
- 8.25 «Соғлом бўйлай десанги».
- 8.35 «Ўсмирлар кенинда». Бадний фильм [М. Горький номли киностудия].
- 9.50 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Тележариди».
- 18.00 Янгиликлар.
- 18.10 «Қизча ва қўён», «Қўёшли пишган ион». Мультфильмлар.
- 18.30 «Фармон ва ижро».
- 19.30 «Ахборот» [рус тилида].
- 19.50 «Хонатлас». «Ўзбектелем» премьераси.
- 20.00 «Хорманг, пахтакорлар!» Кўрсатув ва концерт.
- 21.00 «Ахборот».
- 21.25 «Спортлото».
- 21.30 «Иход саҳифалари». Узбекистон ҳалқ ёзувчisi Иброҳим Раҳим таваллудининг 75 йиллигига бағишланган адабий кечаси.
- 22.30 «Мерос». Бадний фильм [«Мосфильм»].

24.00 Эртаниги кўрсатувлар тартиби.

● УзТВ II

- Ўкув кўрсатувлари
- 10.30 Физика. Қаттиқ жисм ва суюқ кристалларнинг физик хоссалари.
- 11.00 «Она қиссанаси». Телефильм.
- 11.30 Жугофия. Мамлакатимиз денигизлари.
- * * *
- «ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ
- 18.30 «Лямза-Тари-Бонди — жоҳил сеҳгар». Мультфильм.
- 18.40 «Ягона оиласда» [такрор].
- 19.30 «Жиддий ўйинлар». Телефильм.
- 20.00 «Пульс». Хабарлар.
- 20.10 Мусиқий жилолар.
- 20.40 «Средаэлектроаппарат» илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси ҳақида очерк.
- 21.15 Кинолавза.
- 21.30 Москва. Информацион программа.
- 22.10 «Ўзбекистон киносаёдатчилар уюшмаси — бизнинг меҳмонимиз».

● МТ
«Орбита IV»

- 7.00 «Тонг».
- 9.35 Мультфильм.
- 9.55 Болалар соати [немис тили дарси билан].
- 10.55 «Мусиқа сабоқлари». Фильм-спектакль.
- 12.15 Биржа янгиликлари.
- 12.30 ТСН.
- 12.45 «Мусиқа сабоқлари». Фильм-спектаклининг давоми.
- 13.50 Тенис. Парижнинг очиқ чемпионати. Франциядан кўрсатилади.
- 14.40 «Телемистик».
- 15.30 ТСН.
- 15.40 «Ёшлигимизнинг спорт санамлари». Л. Латинина.
- 16.00 «Минотавр ҳузурига ташрифи». Телевизион бадний фильм. 2-серия.
- 17.10 «Чемпионлар билан биргаликда».
- 17.25 «Болалар мусиқий клуби».
- 18.10 Сиёсий мулодотлар.
- 18.40 «Қизиқувчилар олами».
- 18.55 «Ён дафтари».
- 19.00 ТСН.
- 19.15 Биржа янгиликлари.

Чоршанба, 30

● УзТВ I

- 8.00 «Ахборот».
- 8.25 «Соғлом бўйлай десанги».
- 8.35 «Тақдир».
- 9.15 «Олтин куз». «Ёшлик» студиясининг «Кичкинтоя» видеоканали.
- * * *
- 18.00 Янгиликлар.
- 18.10 Болалар укуни. «Олдуз рақас тушади».
- 18.25 «Еш кучи жаридаси саҳифаларида».
- 19.05 «Боғдорчиликка — кенг йўли».
- 19.30 «Ахборот» [рус тилида].
- 19.50 «Хукуқ ҳайтимизда».
- 20.20 «Сафар таассуротлари». Мусиқий кўрсатув.
- 21.00 «Ахборот».
- 21.25 «Тошкент» студияси кўрсатади. «Дилдаги гаплар».
- 22.55 «Малина виноси». Бадний фильм [Рига киностудияси].
- 00.25 Эртаниги кўрсатувлар тартиби.

● УзТВ II
Ўкув кўрсатувлари

- 10.30 Биология. Яни турлар доссли бўлиши.
- 11.00 «Кечки мактаб қўнғироғи». Телефильм.
- 11.30 Кимё. Сульфат кислота.
- * * *
- «ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ
- 18.30 «Уолт Дисней таништиради...». Мультфильмлар тўплами.
- 19.25 «Софға». Телевизион бадний фильм.
- 20.00 «Спринт».
- 20.15 «Юнитекс интернешн» танишигиди.
- 20.45 Кичиг концерт.
- 21.00 Узбекистон Фанлер академияси Энергетика ва автоматика илмогидининг 50 йиллигига.
- 21.30 Москва. Информацион программа.
- 22.10 «Кинонигдо».
- МТ
«Орбита IV»
- 7.00 «Тонг».
- 9.35 Мультфильм.
- 9.55 «Чемпионлар билан биргаликда».

Пайшанба, 31

● УзТВ I

- 8.00 «Ахборот».
- 8.25 «Соғлом бўйлай десанги».
- 8.35 «Урф-одатлар ва айъаналар». Кинопрограмма.
- 9.25 «Элга хизмат: талаб ва тақлифи».
- 10.00 «Ёшлик» студияси саволларнингизга жавоб беради.
- * * *

- 18.00 Янгиликлар.
- 18.10 «Хўжа Насриддин». Мультфильм.
- 18.25 «Алифбо сабоқлари». II босқич.
- 19.00 «Давр ва сиёсат».
- 19.30 «Ахборот» [рус тилида].
- 19.45 «Мусавири». Манзарали фильм.
- 20.00 «Хорманг, пахтакорлар!». Кўрсатув ва концерт.
- 21.00 «Ахборот».
- 21.25 Биржа янгиликлари.
- 21.40 Узбекистон Республика-

- си Ички ишлар вазирлиги матбуот маркази хабар қидари.
- 21.55 Дирабо концерт.
- 22.35 «Зўр ўтирибмиз». Бадний фильм [«Мосфильм»].
- 23.50 Эртаниги кўрсатувлар тартиби.
- УзТВ II
- 10.30 Табиатшунослик. Ҳавонисон, ҳайвон ва ўсимликларнинг яшаши учун энг зарур шартлардан биридир.

Телевизион бадний фильм [«Ленфильм»].

● МТ

«Дубль IV»

- 9.00 Эрталабни бадантарбия машилар.
- 9.15 Италиян тили.
- 9.45 «Мулоқот-аниқуман».
- 10.15 «Рус маданияти ҳақида сұхбаттар».
- 10.50 Т. Ин. Ко. Телевизион ахборот тикорат кўрсатув.
- 11.20 «В. П. Соловьев-Седой».
- 11.50 «Август ойнинг обажавоси». Телевизион бадний фильм [Рига киностудия].
- 13.00 РСФСР ҳалқ депутатларинин V съездидан. Кремль Съездлар саройидан олиб кўрсатилади.
- 15.00 Мультфильм.
- 15.10 СССР Давлат академик Большой театри яхонхоналининг концерти.
- 18.00 С. Прохоров. Скрипка ва оркестр ижроси учун 1-ре мажкор концерти.
- 18.25 «Парвозлар ва юнишлар». Телевизион хужнатли фильм.
- 19.30 «Республика» икодий ишлаб чиқариш уюшмаси намойиш этади.
- 20.30 Хабарлар.
- 20.50 Ҳайрли тун, кичинитойлар!
- 21.05 П. И. Чайковский иомли трио чалади.
- 21.30 Ҳоккей. СССР чемпионати. «Динамо» (Москва) — «Криля Советов». В. И. Ленин номидаги Марказий стадионнинг кичин спорт майдонидан олиб кўрсатилади.
- 23.55 Эълонлар.
- 24.00 Хабарлар.
- 24.20 «Бешинчи гилдиран». Бадний-публицистик кўрсатув.

- 18.25 «Бозор: танлаш даври».
- 18.55 «Ён дафтари».
- 19.00 ТСН.
- 19.15 «Қизиқувчилар олами».
- 19.30 «Иностранный литература» 1992 йилда.
- 19.40 Футбол шарҳи.
- 19.55 ТСН.
- 19.55 «Оперетта, оперетта».
- 19.55 «Ишибаларном киши».
- 19.55 «Қўрғу ётиқоддай фойда йўқ». СССР ҳалқ депутати К. Лубенченконын хатиб М. Маргулис билан сұхбати [АҚШ].
- 19.55 ТСН.
- 19.55 «Бу бўлган, бўлганни...».
- 19.55 «Минотавр ҳузурига ташрифи». Беш серияли телевизион бадний фильм. 1-серия [М. Горький иомли киностудия].
- 21.30 Информацион программа.
- 22.10 «Мусиқа сабоқлари». Фильм-спектаклининг давоми.
- 23.15 Муаллифлар ойнажони, «Доира». Бадний-публицистик фильм. 1-серия.
- 00.05 ТСН. Ҳалқаро воқеаларга бағишиланган сон.
- 00.20 Муаллифлар ойнажони, «Доира». Бадний-публицистик фильм. 1-серия.
- 01.20 «Санамлар». Наталья Гулькина ва «Звезды» гурӯҳи.
- 01.50 «Куни унтилган хотира».

10.15 Билимдонлар учун маши.

- 10.45 «Экранда Сибирь». Кино журнал.
- 10.55 «Келинг, гаплашиб олайлик». А. Райкин, 1-кўрсатув.
- 12.00 «Бешинчи гилдиран». Бадний-публицистик кўрсатув (такрор).
- 14.00 Хабарлар.
- 14.15 «Жарликлар». Тўрт серияли телевизион бадний фильм премьераси. 2-серия.
- 23.10 Муаллифлар ойнажони, «Доира». Бадний-публицистик фильм. 2-серия.
- 00.10 ТСН. Ҳалқаро воқеаларга бағишиланган сон.
- 00.25 «Антарктида. Қайтиш нуқтаси».
- 00.55 Епископ Василий Родзянко билан сұхбатлер. 15-кўрсатув.
- 01.20 Тенис. Парижнинг очиқ чемпионати. Франциядан кўрсатилади.
- 01.50 «Қироллар ва карам». Телевизион бадний фильм. 1-серия.

● МТ
«Дубль IV»

- 8.00 Эрталабни бадантарбия машилар.
- 9.15 Француз тили. 1-йил шугуланабтганлар учун.
- 9.45 Француз тили. 2-йил шугуланабтганлар учун.
- 10.50 «Мордва Давлат «Умарин» ашула ва рақс ансамблининг концерти.

14.15 «Жарликлар». Телевизион бадний фильм. 2-серия.

- 15.30 Фортепиано концерт.
- 16.10 «Граф харобаларидаги монологлар». Телевизион хужнатли фильм.

* * *

17.30 «Россия тароналари» телерадиотанловининг сөврингдори В. Гонтарь ижро этади.

- 17.40 «Олад кулиб боқицанд». Саралаш тури.
- 17.45 «Наҳон бозорининг налити».

18.15 «Қаҳрабо хона. Бир афсонанинг ниҳояси». Телевизион хужнатли фильм (Давлат телерадиоси ва ГФР биргалинадаги маҳсулоти).

- 19.30 Съезд кундалиги.
- 19.45 «Қирралар». Бадний-публицистик кўрсатув.

20.30 Хабарлар.

- 20.50 Хайрли тун, кичинитойлар!

21.05 Фил Донахью кўрсатув.

- «СПИД. Ҳайт билан видолаштганни кишининг кашфиғти».

21.35 «ГУЛАГ шеърияти». В. Муравьев «Правда» ва Ямское поле иҷасаннинг бурчаги» кўрсатувида.

- 22.45 РСФСР ҳалқ депутатлари V съездидан иши ҳақида хисобот.

23.30 Эълонлар.

- 23.30 Хабарлар.

23.55 РСФСР ҳалқ депутатлари V съездидан иши ҳақида хисобот.

● МТ

12.30 ТСН.
12.45 ИИВ мәлумотларига күра...
13.00 Белорус Давлат раңс ансамблининг концерти.
13.45 Тенис. Парижнинг очиқ чемпионати. Франциядан күрсатилади.
14.50 «Телемикст».

15.30 ТСН.
15.45 «Қизиқувчилар олами». 16.00 «Бугун ва ўша пайтда».
16.30 «Минотавр ҳузурига ташриф». Телевизион бадий фильм. 4-серия.
17.40 «Экология. Жамият. Инсон».
18.10 ...16 ёшгача ва ундан катталар».
18.55 «Ён дафтар».
19.00 ТСН.
19.15 ИИВ мәлумотларига күра...
19.30 «Иллюзион», «Мальта почини». Бадий фильм

КҮРИНГ, ТОМОША ҚИЛИНГ

(АҚШ, 1941 й.).
21.30 Информацион программа.
22.10 Эфирда мусыка.
00.10 ТСН. Халқаро воқеаларга бағишиланган сон.
00.25 И. Бродский ижодига бағишиланган телефильм премьераси (Германия).
00.35 Епископ Василий Родзянко билан сұхбаттар. 16-күрсатув.
01.25 Тенис. Парижнинг очиқ чемпионати. Франциядан күрсатилади.
01.55 «Кречинский түйі». Теле-

визион бадий фильм. 1-серия [«Ленфильм»].

● МТ

«Дубль IV»

9.00 Эрталабки бадантарбия машқлары.
9.15 Испан тили. 1-йил шугуланаётгандар учун.
9.45 Испан тили. 2-йил шугуланаётгандар учун.
10.15 Телевизион хужокатли фильм.
10.45 «ТелевЭКО» журнали.
11.15 «Бизге роботтар! ёрдам берниш». Мультфильм.
11.25 «Москванинг маданият масканлари». Олимлар уйнда шөвирят нечаси.
12.00 «Ха, сәхрар». Ю. Тара-

сов иштиронида күрсатув.
12.40 Деҳонларга таалуқли масала. «Янги фермер».
12.55 «СССР матбуот маликаси» (такрор).
13.30 «Йўлдагилар учун». Ҳужжатли фильм.
14.00 Хабарлар.
14.15 «Жарниклар». Телевизион бадий фильм. 3-серия.
15.35 РСФСР мусықа фольклорининг концерти.
16.15 Ритмик гимнастика.

* * *

17.30 «Күнвони адашиб қолди». Мультфильм.
17.40 «Телевизион мусиқий абонемент».
18.10 «Здоровье» (сурдо таржимаси билан).
18.40 «Маҳқумлар учун алла»

(Барнаул).
19.00 «ТелевЭКО» журнали,
19.30 Съезд кундалыги.
19.45 «Қирралар». Бадий-публицистик күрсатув.
20.30 Хабарлар.
20.50 Хайрли тун, ичининойлар!
21.05 «Бешинчи гидиран». Бадий-публицистик күрсатув.
22.45 РСФСР халқ депутатлари ү съездининг иши ҳақида хисобот.
23.25 Эълонлар.
23.30 Хабарлар.
23.50 РСФСР халқ депутатлари ү съездининг иши ҳақида хисобот.

Жума, 1

● УЗТВ I

8.00 «Ахборот».
8.25 «Соглом бўлай десавигиз». 8.35 «Тўғри сўзининг тўқомоги». Бадий фильм [«Мосфильм»].
9.50 «Ёшлик» студияси күрсатади. «Нишона».
* * *
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Чигиртка», «Тош созандалар». Мультфильмлар.
18.30 «Келажагимиз—мактабда». 19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 «Амалий давра сұхбати». 20.30 Узбек куйларидан концерт.
21.00 «Ахборот».
21.25 «Театр ва замон».
22.05 «Бахтия бўлай десанг...». Бадий фильм [«Мосфильм»].
23.15 Эртанги күрсатувлар тартиби.

● УЗТВ II

АШХОБОД КҮРСАТАДИ:
16.55 «Уфқи». Ёшлар учун күрсатув.
18.15 «Фан ва давр» (рус тилида).
19.00 «Етниндже». 19.55 «Туркменистан» (рус тилида).
20.10 Кичинитойлар, сизлар учун!
20.30 Дутор оҳанглари.
20.45 «Мевалар, сабзавотлар ва атиргуллар». Телефильм.
21.00 «Туркманистан».
21.30 Москва. Информацион программа.
22.10 «Қишлоғим тонги». Видеофильм.
23.10 «Нокдаун». Бадий фильм.

● МТ

«Орбита IV»
7.00 «Тонг».
9.30 «Эртак кетидан эртак». Мультфильм.
9.45 ...16 ёшгача ва ундан катталар».

10.30 Эфирда мусықа.

12.30 ТСН.
12.45 «Конкіда хўроз». Фильм-концерт.
13.35 Тенис. Парижнинг очиқ чемпионати. Франциядан күрсатилади.
14.40 «Бридж». Телебиржа.
15.10 «Баранин, сен ҳам одам бўль». Мультфильм.
15.30 ТСН.
15.45 А. Хачатуян М. Ю. Лермонтовнинг «Маскарад» драмасига ёзган мусиқасидан сюита.
16.00 «Минотавр ҳузурига ташриф». Телевизион бадий фильм. 5-серия.
17.10 «Орзуминг ушалиши». Мультфильм.
17.40 Гандбол. Халқаро турнир. Голландиядан күрсатилади.
18.10 Биржа янгиликлари.
18.40 «Қизиқувчилар олами». 18.55 «Ён дафтар».
19.00 ТСН.
19.15 «Шерик».
19.45 «Инсон ва қонун».

20.30 «ВИД» танишитиради: «Мўъжизалар майдони».

21.30 Информацион программа.
22.10 «ВИД» танишитиради.
01.25 ТСН. Халқаро воқеаларга бағишиланган сон.

01.40 Тенис. Парижнинг очиқ чемпионати. Франциядан күрсатилади.
02.25 «Кречинский түйі». Телевизион бадий фильм. 2-серия.

● МТ

«Дубль IV»

9.00 Эрталабки бадантарбия машқлары.
9.15 Инглиз тили. 1-йил шугуланаётгандар учун.
9.45 Инглиз тили. АҚШ онла альбоми.
10.15 «Она-замин ташвишида» туркменидадан телевизион хужжатли фильм.
10.35 «Адам Смит бойлиги дунёси».
11.15 «Рембрандт».
12.00 «К-2» танишитиради: «Медиа» (такрор).
12.45 «Асрар, авайла» (такрор).
13.40 Ҳужжатли фильм.
14.00 Хабарлар.
14.15 «Жарниклар». Телевизион

он бадий фильм. 4-серия.
15.35 С. Рахманинов. 3-симфония.

16.15 «Биз яшайдан олам». Режиссер В. Гладышевнинг хужжатли фильмлари. «Рус отлари» (Нижний Новгород).
* * *

17.30 «Сиз яратган бўг». 17.45 «Адам Смит бойлиги дунёси».
18.25 Э. Межелайтис икоди.
19.30 Съезд кундалыги.

19.45 Учинчи тоифа. «Алексей Николаевич Кон Ен Гу».
20.30 Хабарлар.
20.50 Хайрли тун, ичининойлар!

21.05 «Яшасин курол», Киров (Путинлов) заводида яшишин курол ишлаб чиқариш ҳақида.

21.25 Модельер-авангардистларнинг Ригадаги халқаро фестивалида.

22.00 Параплан бўйича жаҳон чемпионати.

22.15 «Петербург мөгиканлари». Н. Симонов.
22.45 РСФСР халқ депутатлари ү съездининг иши ҳақида хисобот.

23.25 Эълонлар.
23.30 Хабарлар.

23.50 РСФСР халқ депутатлари ү съездининг иши ҳақида хисобот.

майданиятлар».

9.30 Болалар учун күрсатув.

*
10.30—15.10 УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНГ «ДУСТЛИК» ВИДЕОКАНАЛИ

«Чисен» (корейс тилида). «Умид» (үйгур тилида). Цирк томошалари. «Сарбон» (тожик тилида). «Ганлибель» ансамблининг концерти. «Келажак йўлида» (ўзбек тилида). *

15.10 «Бонн ёзи». А. Градский, Е. Камбурова, Н. Бабкина, А. Жиромский, Б. Васильев ГФРдаги санъат фестивалида.

16.40 «Оқ қарға». 17.40 РСФСР халқ депутатлари ү съездининг иши ҳақида хисобот.

19.40 Владимир Познер ва Фидонахью күрсатувлари.

20.30 Хабарлар.

20.50 Хайрли тун, ичининойлар!

21.05 Ю. Подниекс фильмлари.

22.15 Гольф бўйича «Данхилл» кубоги.

22.55 «Дубль-в». Ахборот-дам олиш күрсатуви.

23.25 Эълонлар.

23.30 Хабарлар.

23.50 «А» күрсатувлари.

ти Задарё ноҳиясидаги А. Наувой номли жамоа ҳўжалиги ҳақида.

«Дустлик тароналари». «Безмен мирас» (татар тилида). «Ихтиоролар оламида».

«Истиқболни излаймиз». Кичин корхоналарни ривоҷлантириш ҳақида.

*

12.10 В. Зинчук билан учрашув.

13.00 «Дераза».

13.30 Петр Деметрининг лўлилар йўллари бўйлаб.

14.30 «Мунаффас ва абдий».

14.50 «Параллеллар», й. Белоусов ва О. Протопопов.

15.25 «Ўнинчи курбон». Бадий фильм (АҚШ).

16.55 «К-2» танишитиради: «Ниграфа».

17.40 В. Шекспир. «Кирол Лири». Шота Руставели номли Грузин давлат академик тетрининг спектакли.

20.25 Эълонлар.

20.30 Хабарлар.

20.50 Хайрли тун, ичининойлар!

21.05 Лина Миртчян иштиронида ҳайрия концерти.

21.50 Ю. Подниекс фильмлари.

22.20 Бадминтон бўйича халқаро турнир.

22.40 Эълонлар.

22.45 Регби. Европа чемпионати. ССРР—Италия, 2-тайм.

23.30 Хабарлар.

23.50 «Джастайм».

Шанба, 2

● УЗТВ I

8.00 «Ассалому алайкум».
*
9.00 «Қўрқунинг давоси». Бадий фильм [Свердловск киностудияси].
10.30 «Ўзбекистон спорт». 11.15 «Камолот сарм». Курсия Эсона, Эркин Қайтаров.
11.55 «Ёшлик» студияси күрсатади. «Нафосат».
13.00 «Шайондаги учрашувлар».
14.00 «Китоб ва ҳаёт».
14.30 «Замандас» [қозоқ тилида].
15.30 «Субҳидам».
* * *
18.00 «Скрипка чалиши орзу қилган паҳлавон». Мультфильм.
18.15 Усмирлар учун. «Тенгдошлар».
19.00 Узбек тилини ўрганамиз.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 «Рақслар гулдастаси».
20.30 Экран танишитиради. «Ўз-

бекteleфильм» студиясининг «Улмас мерос» фильмни премьераси ҳақида.

21.00 «Хафтанома».
22.00 Алишер Навоий номидаги Узбекистон Республикаси Давлат мукофотининг совиндори, Узбекистон халқ артисти Шерали Жўраев.
24.00 Эртанги күрсатувлар тартиби.

● УЗТВ II

ДУШАНБЕ КҮРСАТАДИ:
9.00 «Савту қалом». Мусиқий ахборот.
9.55 Кинопрограмма.
10.35 «Товус малика». Бадий фильм.
* * *
17.30 «Навид».
17.40 Мультфильм.
17.55 «Чароган». Болалар учун күрсатув.
18.30 «Қиши тараддуни».
19.00 «Новости».
19.15 Ислатулло Холов куйлади.
20.00 «Ахбор».
20.20 Кинолавча.
20.30 «Дар ме

КУНЛАРДАН БИР КУН...

Машхур олим А. Эйнштейн мемондорчилликда ўтирган экан. Бир маҳал ҳаво айниб ёмғир ёға бошлабди. Эйнштейн кетишига ҳозирланадиганда, мезбон бошяланг олимга ўз шляпасини узатиди.

— Нима қиласан? — дебди Эйнштейн. — Уйдан чиқиб келаётганимдаёк ёмғир ёғишини билгандим, шунинг учун ҳам шляпамни киймандим. Ахир сочнинг тез қуриши ҳар бир физика аён-ку!

Бир куни инглиз олими Томсон (Лорд Кельвин номи билан ҳам машхур) зарур бир иши чиқиб қолиб, дорилфунинг ҳаммадан олдин келди да, доскага мана бу сўзларни ёзиб кетди: «Бугун профессор Томсон бу синтдагилар билан учраша олмайди».

Талабалар ўз домлалари билан бир ҳазиллашиб қўйиш учун, «классес» сўзидаги «к» ҳарфини ўчириб қўйдилар. Эртаси куни Томсон синфа кириб, ёзувдаги ўзгариши кўрди да, гўё ҳеч нарсани сезмагандай, «лассес» бўлиб қолган сўздаги «л» ҳарфини ўчирида ва лекцияни бошлаб юборди.

Гап шундаки, инглиз тилида «классес» — «синтдагилар», «лассес» — «ўйнашлар», «ассес» — «эшаклар» деганидир.

Асли насаби венгриялийк бўлган физик Лео Сцилард бир куни инглиз тилида маъруза қилибди. Маърузадан кейин Жонсон деган физик ундан сўрабди:

— Менга қаранг. Сцилард, сиз қайси тилда маъруза қилингиз?

Сцилард дастлабига бироз ўнгайизланибди-ю, лекин ҳамкасбининг нимага шама қилаётганини пайқаб:

— Венгер тилида ўқидим. Наҳотки тушунмаган бўлсангиз? — дебди.

Жонсон ҳам бўш келмабди:

— Тушунишга тушундим-а, лекин намунча инглиз сўзларини кўп ишлатмасангиз!

Тайёрловчи А. АЛИЕВ.

БОШҚОТИРМА.

ЎНГГА: 1. Сариқ ва кўкиш йўлли қовун нави. 3. Фалла экини. 5. Ошқўн ўсимлиги. 6. Кузда етиладиган ўйл мева. 8. Узум нави. 10. Роҳат, ҳузур. 12. Гулзор маскан. 14. Нон тури. 16. Сайқал. пардоз. 17. Маълум жойнинг ўзиги хос об-ҳаво шароити. 18. Қуёш тикига кўтарилган пайт.

ЧАПГА: 2. Доңли ўсимлик. 4. Умид, истак. 5. Терак, тол каби дарахтларнинг тўғули. 7. Мақтот сўз, нутқ. 9. Пиёзгуллиларга мансуб манзарали ўсимлик, кўркам, хушбўй гул. 10. Ип газламага пардоз беришда ишлатиладиган ўсимлик ҳосилидан олинидиган модда. 11. Дуккакли экин. 13. Серилдиз ўт ўсимлиги. 15. Паҳмоқ юнгли, йиртқич ҳайвон. 17. Совға, тортиқ. 19. Дунё, борлиқ.

Тузувчи Ф. ОРИПОВ.

ҲАР КИМГА ҲАМ НАСИБ ЭТСИН!

-Юз ёшингиз билан, ойижон!

Одамлар бир-бирига ўзгу тилаклар билдираётганиларда албатта: «Умрингиз узоқ бўлсин!» деган жумлани айтадилар. Узоқ умр кўришининг ўзи бир баҳт. Шу билан бирга пиру-бадавлат бўлишиликнинг эса, айниқса, гашти ўзгача. Нуроний кексаларимизни кўрганда доимо ҳавас қиласиз, уларнинг турмуши билан қизиқамиз, уларга ўхшанинг истаймиз. Яқинда шундай пиру-бадавлат онахонлардан бўлмиш Тожинисо ая Ҳасанованинг 100 ўшга тўлган кунлари у киши яшаётган пойтактинг Ҳамза ноҳияси Аҳмад Яссавий маҳдудасидаги хонадонда бўлдик. Бир асрни кўрган онахон чиндан ҳам пиру-бадавлат эканлар. У кишининг иккни

ўғил ва икки қизлари (ҳаммалари пенснер), 40 нафар невара, 38 нафар чевара ва 14 нафар аваралари бор.

Тожинисо аянинг юз ўшга тўлган кунлари хонадон аҳли учун қўшалоқ шодиёна бўлди. Онахоннинг аваралари яна биттага кўпайишиди.

Тожинисо ая юз ўшга кирган бўлсалар ҳам ҳамон меҳнат қиласидилар.

— Узоқ яшашнинг гарови, деб меҳнатни ҳам биламан, — дейдилар онахон гап орасида, — илоё шундай умр ҳаммага ҳам насиб қиласин!

С. ДИЛМУРОДОВ.
Сураткаш В. ТУРАЕВ.

ИЖОДИЙ
АРМУГОН

Халқаро ЮНЕСКО ташабуси билан 1991 йил машҳур композитор Вольфганг Моцарт йили деб ёълон қилинган. Бу халқаро тадбир номи бутун дунёга тарқалган буюк санъаткор таваллудининг 200 йиллиги багишлаб ўтказилмоқда.

Шу муносабат билан жаҳондаги кўпгина йирик театрлар ва концерт ташкилотлари Моцарт ижодига мурожаат этиб, унинг энг яхши асарларини саҳнага олиб чиқмоқдалар. Мазкур санага Иттифоқимизда ҳам катта тараффуд кўрилди. Алишер Навоий номли опера ва балет театри ҳам мунособ ижодий армуғон ҳозирлади.

Композиторнинг машҳур «Фигаро тўйи» операси санъат кошонаси репертуаридан ўрин олди. Янги постановка устида театрнинг етакчи актёrlари фол иш олиб бордилар. Опера мусиқа шинавандалари томонидан илиқ кутиб олинди.

С. ОДИЛОВА.

ТАБИАТНИНГ ЎЗИ ТАБИБ

ДОРИШУНОС Мирсобит Ёқубов ликопчадаги ғалвирак бодомнинг бир донасини кафтига қўйиб, тўё бу данакни биринчи бор кўраётгандек, узоқ тикилиб турди. Сўнг бодомни эзиб, ичидан мағзини олди да, дастурхон устига қўйди.

— Бир нарса демоқчилик, чоги, — дедим сұхбатдошимнинг юзига тикилиб.

— Келинг, бодом ҳақида гаплашайлик...

— Айни муддао.

БОБОМ раҳматликнинг бир гаплари эсимга тушиб кетди. У киши «Кимнингки ҳовлисида бодом бўлса камида юзга кира-ди» деб юрадилар. Бобом билан жуда кўп марта сұхбатлашиб, бу гапларнинг замирда жуда катта ҳақиқат ётгалигига амин бўлганман. Бодомнинг чиндан ҳам мўъжизакор неъмат-

БОДОМ

лигига ишонганман.

... Үнинчиларда ўқирдим. Бир куни дарсдан қайтиб, бобомнинг бир башанг киинган киши билан сұхбатлашиб ўтирганларини кўрдим. Бобом сұхбатдошини таништирдилар. Султонмурод aka олий илмгоҳлардан бирда жуда домла эканлар. Мен уларнинг ёнларига ўтириб, чой қўйиб бериб турдим. Ҳангома турли мавзу-

ларда бўлди. Сұхбат охирда домла «дарди» борлигини айтиб қолди. «Сайдкарим ака, мен маслаҳатингига мұхтожман, — деди домла. — Айтишга мажбурман... Ҳали ёшмиз, лекин кейинги пайтларда соч тўкилиши анча кўпайиб кетди».

Бобом домлага маъноли боқиб, жилмайдилар. Кейин ўринларидан турди, ўз ҳужраларига кириб кетдилар. Бироздан сўнг бир сиким қандайдир чўпсизмон нарса олиб чиқдилар.

— Мана бу нарса, — дедилар бобом, — қариқиз деган ўсимлик илдизини тилга олган эканлар. У қандай наботот?

ҚАРИҚИЗ

— У ТОҒЛАРДА, қирадирларда, дарё бўйларида кўп учрайди. Бўй 90—100 сантиметр ва ҳатто, ундан ҳам узун бўлиши мумкин. Гуллари тилла рангла бўлади. Унинг илдиз ва илдизпояси таркибида эфир мойлари кўп. Лактонлар, инулини, турли алколоидлар, сапонин деб аталган бирикмалар бор. Шу боис ҳам бу ўсимлик ғоят шифобаш хисобланади. Бобомлар бу набототни ўз амалиётларида балғам кўчирувчи, пешоб ҳайдовчи, иситма туширувчи восита сифатида ишлатар эдилар.

Ибн Сино асарларида ҳам бу ўсимликка алоҳида ётибор берилган. Аллома қариқизни юрак фаолиятини кучайтирувчи даволар қаторига киритган.

Қариқиз уруғидан бир нечтасини олиб, сут билан қайнатиб ичилса, жигар, буйрак, ўн иккى бармоқли ичак йўлларини яхши тозалашлиги исбот этилган.

— Раҳмат, Мирсобитжон!

Сұхбатдош Р. УМАРОВ.

Муҳаррир
Н. НАСИМОВ